

Jaarverslag

2021

DE Harmonie
STADSSCHOUWBURG LEEUWARDEN

jaarverslag 2021

VIDEOPROJECTIE DOOR FROUKE TEN VELDEN

De Harmonie

Als stadsschouwburg van Leeuwarden nemen wij een herkenbare positie in als hoofdstedelijk theater van Friesland. Wij zijn een podium voor een groot en divers publiek, waar met muziek, dans, beweging en tekst verhalen worden verteld die mensen in vervoering brengen. Wij organiseren en faciliteren jaarlijks een uiteenlopend aanbod van podiumkunsten en cultureel-maatschappelijke en zakelijke activiteiten. De Harmonie beweegt met haar programma en werkwijze mee met actuele ontwikkelingen. Daarom streven wij naar vernieuwing in onze programmering en naar optimale samenwerking en co-creatie met andere culturele en maatschappelijke instellingen. Zo willen wij in samenhang met partners sterk en relevant de toekomst tegemoet treden.

De pandemie en corona stelde ons in het jaar 2021 opnieuw voor grote uitdagingen. Maar ondanks de vele tegenslagen en onzekerheden hebben wij dit jaar meer dan ooit ingezet op de relevantie van kunst en cultuur en met veel ‘omdenkkracht’ ruimte gemaakt voor activiteiten die ons leven een beetje mooier kleurden. In dit jaarverslag kunt u daarover lezen.

Ieder jaar brengen wij een verslag uit over onze maatschappelijk bijdrage en de daarbij horende financiële verantwoording. Het bijzondere van dit jaarverslag is wederom het daarin zichtbare effect van de coronapandemie op onze organisatie; 2021 is het tweede jaar op rij waarin corona onze bedrijfsvoering sterk beïnvloedt. Maar de ruimte die wij konden maken hebben wij gebruikt om kunst en cultuur een belangrijke plek te geven.

“Juist in
deze bijzondere
tijd zorgden wij voor
wat extra kleur op
de wangen”

Jaarverslag 2021

Woord vooraf

Het is onze missie om zoveel mogelijk mensen in aanraking te brengen met kunst en cultuur. Omdat cultuur verbindt en onze kijk op de ander én de wereld verrijkt. Juist hier had onze maatschappij ten tijde van de vele lockdowns veel behoefte aan. Vanuit deze gedachte hebben wij er dan ook zoveel mogelijk aan gedaan om ruimte en mogelijkheden te bieden aan theater, muziek, kunstenaars, gezelschappen, festivals en zakelijke events en, uiteraard, interactie met publiek.

Maar het moet gezegd dat dit tweede Corona-jaar op rij ons opnieuw voor grote uitdagingen stelde. De onzekerheden rondom lockdowns en eventuele heropeningen hadden majeure invloed op onze plannings en workflow.

Tegelijkertijd was dit ook een periode waarin er een breed maatschappelijk besef ontstond van het belang van de kunsten. Door de vele en lange lockdowns werd het gemis aan theater, dans en muziek voelbaar. De noodzaak om samen weer te kunnen genieten van iets moois dat het leven diepgang geeft, werd duidelijk gevoeld én ook benoemd. De Harmonie heeft alles in het werk gesteld om, daar waar het kon invulling te geven aan haar relevante en belangrijke functie. Met enorm veel vindingrijkheid en creativiteit hebben wij als team gewerkt aan activiteiten die wél mogelijk waren.

De spectaculaire ombouw van de drie zalen sprong daarbij het meest in het oog. De drie zalen ondergingen alle drie een ware metamorfose en waren een lichtend voorbeeld van de essentie van waar theater voor staat; verbeelding, creativiteit en een ander perspectief op de wereld om ons heen. Landelijk viel dit project op door zijn baanbrekende aanpak. Tegelijkertijd zijn wij met inventieve blik naar nieuwe presentatiemogelijkheden voor artiesten en kunstenaars op zoek gegaan, zodat we kunst en cultuur toch in aanraking konden brengen met een breed publiek, ondanks alle beperkingen. We zochten uiteraard naar meer mogelijkheden om publiek en kunsten bij elkaar te brengen. Hierbij wilden wij er ook zijn voor onze collega-instellingen. Zo kon het Oerol-festival niet op het eiland doorgaan, maar wel in De Harmonie en dan corona-proof. Ook City Proms, Pier21 en de organisatie van de Wadopera, slechts enkele voorbeelden, hebben wij een helpende hand kunnen bieden, zodat ook hun plannen wél door konden gaan.

Door de lockdowns ging onze aandacht vaker uit naar de openbare ruimte. Zo organiseerden wij het Fries Straat Festival op alternatieve en veilige locaties, binnen de anderhalve-maatregel. Ook plaatsen wij een reuzenrad op het plein van het Oldehoofsterkerkhof, waarmee we in deze lastige tijden vertier naar de stad brachten.

De financiële uitdagingen werden ook dit jaar door zorgvuldig beheer en succesvolle aanvragen op het gebied van fondsen en steunmaatregelen gepareerd. Naast de generieke landelijke Corona-steunmaatregelen NOW en TVL, benoemen wij daarbij ook graag de trouwe bijdragen van onze Vrienden en sponsors, die wij zeer erkentelijk zijn voor hun aanhoudende ondersteuning.

Ook gaven wij opdrachten aan artiesten en ZZP-ers, en in uitzonderlijke situaties hebben wij dit jaar kleine voorstellingen gratis toegankelijk gemaakt, zodat artiesten toch konden optreden. De steunmaatregelen die wij ontvingen hebben er niet alleen voor gezorgd dat er geen gedwongen ontslagen vielen, hierdoor konden wij ook bredere ondersteuning aan de sector bieden. Daarbij hadden wij oog voor ondersteuning op korte termijn en het herstel van de sector op lange termijn. De nieuwe samenwerkingen met Arcadia en de vijf Friese theaters zijn voorbeelden hiervan. De financiële resultaten van dit jaar zijn ondanks de vele lockdowns gelukkig positief. Maar we realiseren ons terdege dat de coronapandemie nog niet voorbij is.

We weten inmiddels dat ook het jaar 2022 én de periode daarna ons voor nieuwe uitdagingen zal stellen. Wij verwachten nog langdurende na-ijleffecten en blijven daarom waakzaam en alert, zeker in een tijd die zich momenteel kenmerkt door inflatie en stijgende prijzen.

In 2021 hebben wij spraakmakende projecten en voorstellingen weten te organiseren. Als theater waren wij van betekenis waar het kon en juist in deze bijzondere tijd zorgden wij voor wat extra kleur op de wangen. Maar ook wisten wij ons ondertussen te oriënteren op de tijd die voor ons ligt. Wij werkten aan een nieuwe strategische koers die wij als motor voor een gezonde en toekomstbestendige Harmonie zien.

Daarnaast ontwikkelden wij samen met de gemeente een vernieuwend plan *De Harmonie en haar Omgeving* waarmee we vanuit de duurzaamheidsgedachte nieuw elan naar De Harmonie en haar stedelijke omgeving willen brengen. Ook ontwierpen we een nieuw theatercafé dat inmiddels succesvol is gerealiseerd; dit café biedt veelbelovende mogelijkheden voor onze gasten en relaties. Ook onze programmering staat inmiddels weer als een huis en het is heel fijn om te merken dat onze zakelijke relaties ons weer weten te vinden voor verhuur en presentaties. Al met al gaan wij de toekomst daarom met vertrouwen tegemoet.

We danken alle medewerkers van De Harmonie van harte voor hun inzet, flexibiliteit, creativiteit en daadkracht en we zijn trots op de prachtige organisatie die er ondanks alle uitzonderlijkheden heel goed bij staat.

Marc Kuipers

Voorzitter bestuur

Marijke van der Woude

Directeur

Jaaroverzicht

Januari

We openen het nieuwe kalender jaar met een prachtige Canvas-projectie op de voorgevel van het gebouw, verzorgd door kunstenaar Frouke ten Velden. Januari stond verder in het teken van het ombouwen van onze drie grootste zalen die alle drie een ongekende metamorfose ondergingen. Dit project werd mede mogelijk gemaakt dankzij subsidie vanuit het Kickstart Cultuurfonds. Ook faciliteerden we de TV Opname van *De Kist* met Edwin Rutten.

Jaarverslag 2021

Februari

Zowel de Canvas-projectie als de ombouw werd voortgezet in de maand februari. Het meest in het oog springend was de ombouw van de grote zaal naar 'Duin'-zaal, met een prachtige, aan een duinpan refererende 360-graden opstelling. Hiervoor was veel aandacht van de landelijke media, waarmee De Harmonie flink onder de aandacht kwam van een breed publiek.

Maart

In maart huisvestten we de landelijke verkiezingen; vier dagen lang waren we stemlocatie voor Leeuwarden. We presenteerden de spraakmakende voorstelling *Wit Konijn, Rood konijn*, als herinnering aan 13 maart 2020, de datum waarop de meeste landen in volledige lock down gingen. De voorstelling speelde wereldwijd. Ook de voorstelling in De Harmonie was middels streaming te zien. Uniek was dat De Harmonie mondiaal één van de weinige podia was waar de voorstelling tegelijkertijd in drie zalen speelde. De (talrijke!) online toeschouwers konden zo continu wisselen van voorstelling en perspectief.

TIM KNOL

DOUWE BOB

SIMONE LAMSMA

KARIN BLOEMEN

NYNKE LAVERMAN

3J'S

OG3NE

-jaarverslag 2021-

LAKSHMI

April

In april was De Harmonie het toneel voor 'testevents' in het kader van Testen voor Toegang, als enige theater in Friesland en één van de weinige in de eerste landelijke batch. Er was veel (landelijke) media-aandacht. Zo kon ons publiek voor het eerst de omgebouwde grote zalen bewonderen! Ook gingen in april de opnames van de *Sessies* (videoclips die door De Harmonie zijn gemaakt) van start. De artiesten kregen hierdoor extra werk, onze zalen werden optimaal gebruikt en we wisten ons publiek online te bereiken.

- jaarverslag 2021 -

Mei

We hostten het Bevrijdingsfestival in de Duin-zaal, zonder publiek; optredens en interviews, met live-televisie uitzending op Omrop Fryslan, met grote artiesten. Eind mei waren er opnames voor een serie talkshows van Fabuch Social Cinema, aan de hand van hun film *Ada*, over sociaal seks-werk. Op basis van de impact-campagne hier omheen produceerden we de Fabuch Social Seks Show, samen met De Correspondent en Katharine Keyl, waarbij e.e.a. zelfs tot Kamervragen leidde. Mooi hoe kunst hier iets losmaakt in het publiek debat!

Juni

Het Oerol festival spoelde aan in juni; het dreigde wederom niet door te kunnen gaan. De Harmonie trad op als gastheer en coproducent en droeg bij aan een succesvol minifestival van een week, waarbij de zalen als bijzondere en uitdagende locaties konden worden ingezet. De beperkte publiekscapaciteit werd optimaal benut.

September

De zalen stonden nog omgebouwd, waardoor *Canto Ostinato* in 360-gradenopstelling kon plaatsvinden door het Simeon Kwartet, op vier vleugels. Ook nam Tim Akkerman, op zijn verzoek, een videoregistratie op in de Duin-zaal. Dansgezelschap Ivgi&Greben, het nieuwe huisgezelschap van De Harmonie, bracht in diezelfde setting zijn eerste voorstelling in première, *Nice to meet you*, waarin het zich als (huis)gezelschap voorstelde aan het publiek.

Oktober

Hoogtepunt in oktober was *Radman*, een sublieme theaterbeleving in een reuzenrad op het Oldehoofsterkerkhof. De bezoeker werd meegenomen in een hoorspel, terwijl in de omgeving theatrale interventies, objecten in de publieke ruimte, waren te zien. Daarnaast speelde, in de inmiddels teruggebouwde zalen, de *Rocky Horror Show* en het eerste uitverkochte event sinds de lockdown: de Edwin Evers Band. Want even waren er geen beperkingen, anders dan het moeten tonen van een coronatoegangsbewijs.

November

Rapper Snelle verkocht eveneens uit bij volledige capaciteit en ook het Noordelijk Filmfestival werd als vanouds bezocht. Kneppelfreed, een belangrijke coproductie met Pier21 ging succesvol in première in het Gerechtsgebouw aan het Zailand. Vanaf 28 november mocht er echter nog maar geprogrammeerd worden tot 17.00 uur.

December

Onder andere de vijf volledig uitverkochte voorstellingen van de musical *The Sound of Music* (5000 kaartjes) moesten tot groot verdriet weer geannuleerd worden. Vanuit zorg om besmettingsgevaar, hebben we kleinschalige voorstellingen geprogrammeerd, zoals Tim Knol en Mart Hille en een klassiek lunchconcert. Deze artiesten roemden de aanpak van De Harmonie, omdat zeker niet alle theaters bereid waren om deze moeite te nemen. Hierop volgde vanaf 19 december een nieuwe lockdown, die duurde tot eind januari 2022. Het jaar werd afgesloten met opnieuw een mooie Canvas op het gebouw, ook nu weer verzorgd door Frouke ten Velden.

Daar waar we
regulier gemiddeld
200.000 bezoekers
ontvingen, haalden
we in 2021 46.000
bezoekers binnen en
340 evenementen.

Communicatie

We speelden adequaat en flexibel in op de realiteit inzake corona, haalden op succesvolle wijze bestaand en nieuw publiek binnen en creëerden met toegespitste publieksinformatie vertrouwen in veilig en comfortabel bezoek aan ons theater. We realiseerden veel media-aandacht en oogstten veel bijval in pers en media, regionaal en landelijk.

Continue zichtbaarheid

Het jaar begon met veel media-aandacht voor de verbouwde zalen. Daarnaast was De Harmonie in het voorjaar landelijk zichtbaar met de genoemde Testen voor Toegang-voorstellingen. We hebben vanaf eind augustus een publiekscampagne gevoerd voor het nieuwe seizoen en daarbij ingezet op onder andere online werving en een programmaboekje voor de maanden september en oktober, bewust gericht op de korte termijn, om ons publiek weer tot een bezoek aan ons gebouw te verleiden. Met succes – er werd een goede seizoenskaartverkoop gedraaid.

Alternatieve manieren van communiceren

Door de coronapandemie is de communicatie met onze doelgroepen lastiger geworden. Ons (oudere) publiek is terughoudender geworden met het boeken van voorstellingen op de langere termijn. Hierdoor is de focus van het communiceren met de diverse doelgroepen verlegd naar last-minute acties. Via de diverse social kanalen, maar ook via de traditionelere kanalen. Daarom is de agenda waarin het jaarlijkse aanbod werd gepresenteerd vervangen door een halfjaarlijks magazine. Binnen dit medium wordt meer op de inhoud ingegaan, door middel van interviews met makers en artiesten. Daarnaast werd er tweemaandelijks offline gecommuniceerd in de vorm van een handzaam pocketboekje met het actuele aanbod van het moment.

Partnerships en draagvlak

Relaties en relevantie

Ondanks de tegenslagen heeft De Harmonie haar cruciale plek in de culturele omgeving toch kunnen verstevigen. Denk aan de samenwerking met Oerol en coproductie met Pier21 in *Kneppelfreed*. Als voorproefje op Arcadia programmeerde De Harmonie samen met Stichting LF2018-2028 en Explore the North een serie van avontuurlijke internationale voorstellingen. Maar ook de projecties van Frouke ten Velden en de online sessies van de verschillende activiteiten zoals *Wit Konijn*, *rood Konijn* en de videoclips van de Sessies zorgden ervoor dat we zichtbaar bleven.

Sponsors en partners

Onze sponsors zijn ons in deze lastige tijd trouw gebleven. Wij waarderen dit enorm, want wij hebben deze steun extra hard nodig, juist nu. Helaas gaf onze sponsor De Rabobank te kennen, ten gevolge van interne beleidsverschuivingen, met de sponsoring aan De Harmonie te willen stoppen. Het partnerschap met Arriva wisten wij succesvol te intensiveren. Ook vereniging Vrienden van De Harmonie blijft ons heel hartelijk ondersteunen. Wij zijn het bestuur en de leden van deze vereniging hiervoor zeer erkentelijk.

Vrijwilligers

De betrokkenheid bij onze vrijwilligers was wederom groot. We zijn deze bijzondere mensen zeer erkentelijk en hebben hen dan ook regelmatig in het zonnetje gezet; zo werden er met Pasen bloemen rondgebracht.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

The Global Goals en culturele diversiteit

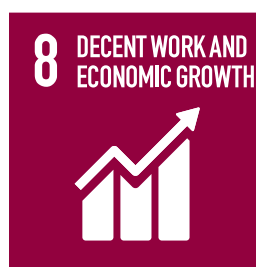
Sinds 2021 is De Harmonie geïnteresseerd in The Global Goals, 17 internationale doelen ('global goals') die door de Verenigde Naties zijn geformuleerd met betrekking tot het nastreven van een eerlijke, duurzame en vrije wereld. We ondersteunen eveneens de doelen van het UNESCO-Verdrag over culturele diversiteit; een creatieve sector die eerlijke kansen biedt voor makers, toegankelijk is voor een breed en divers publiek en meerwaarde heeft voor de samenleving als geheel.

Green Key en Koplopersproject

Dankzij de inzet van alle afdelingen is ook vorig jaar het gouden Green Key-certificaat verkregen. Het Green-Team van De Harmonie heeft de doelen daarbij zelfs hoger gesteld dan strikt noodzakelijk. Vandaar dat De Harmonie meedoet aan een koploperproject, waarin Noord-Nederlandse organisaties elkaar stimuleren voorop te lopen met betrekking tot duurzaamheid en circulariteit, om zo anderen te inspireren.

Van koffiedik naar bitterbal; duurzaamheid in onze horeca

In 2021 zijn we een samenwerking aangegaan met Fryslân Fungjes. Zij halen twee keer per week bij ons het verzamelde koffiedik op en kweken daar oesterzwammen op. Inmiddels produceren zij van de oesterzwammen bitterballen en kroketten. Deze hebben we opgenomen in ons assortiment. Wij zijn enorm blij met deze circulaire samenwerking.

Gebouw en techniek

Techniek

Centraal in de activiteiten van Techniek stond in 2021 alle bedrijvigheid rondom de ver- en terugbouw van onze zalen. Het terugbouwen van de zalen naar de oorspronkelijke situatie gaf mogelijkheden om aanpassingen en verbeteringen te doen, zoals de installatie van actuele verlichting en projectoren. Verder is geïnvesteerd in het onderhouden, vervangen en moderniseren van gebouw en apparatuur, ook in de zalen, waardoor we enorm konden bezuinigen en investeren in digitale, state-of-the-art licht- en geluidstechniek. Ook actualiseerden we onze (hybride) streamingsfaciliteiten.

Gebouwbeheer

In het kader van onderhoud zijn diverse aanpassingen gedaan aan het gebouw, waaronder verbouwingen aan de keuken en artiestenfoyer, het vervangen van plafonds en vloeren en een grote lak- en schilderoperatie.

Organisatie

Reflecties op landelijke codes

Bij De Harmonie staan zowel duurzaamheid als maatschappelijk verantwoord ondernemen hoog in het vaandel. Naast grote aandacht voor *sustainable goals* ligt er een voornaam accent op de naleving van de landelijke codes. Beleid wordt dan ook ontwikkeld en uitgevoerd met inachtneming van de Cultural Governance Code; bestuur en toezicht zijn in volledige samenspraak met de strekking van deze code. Ook onderschrijven wij met kracht de Code Diversiteit en Inclusie. Centraal speerpunt in beleid voor de komende jaren is een zo inclusief mogelijke programmering én een zo hoog en divers mogelijke participatiegraad. We willen programmeren vóór maar ook mét zoveel mogelijk verschillende (doel)groepen in onze samenleving. Tot slot volgen we nauwgezet de Fair Practice Code, die we zien als waardevolle gedragscode voor ondernemen en (samen)werken in onze sector.

Medewerkers en flexibele schil

Eind 2021 kende De Harmonie een personeelsbestand van 28,1 fte aan vaste medewerkers en een flexibele schil van 5,41 fte aan ZZP-ers. De groep ZZP-ers theatertechniek kromp deels door de lockdown. De vaste theatertechnici werden ingezet bij aanpassingen aan de zalen en onderhoud. Regelingen als NOW en TVL maakten dat in 2021 geen ontslagen hoefden te vallen.

Bestuurssamenstelling

In 2020 werd van een viertal bestuursleden afscheid genomen. In 2021 werd het bestuur aangevuld met drie nieuwe leden, waardoor het per 31 december 2021 bestond uit de volgende personen:

- Mevrouw M. E. S. Vegt
- Mevrouw W. M. A. A. Zuidema-Haans
- Mevrouw D. Kasova
- De heer M. Kuipers (voorzitter)
- De heer G. P. Vermeulen (penningmeester)

“Met enorm veel
vindingrijkheid en
creativiteit hebben wij
als team gewerkt aan
activiteiten die wél
mogelijk waren”

Financiën

De Harmonie heeft in 2021, net als in 2020, veel ondersteuning gehad vanuit diverse steunmaatregelen en fondsen. Hierdoor zijn er geen gedwongen ontslagen gevallen en zijn wij in staat geweest de grootste klappen in de bedrijfsvoering op te vangen. Maar er zijn nog veel uitgestelde kosten te verwachten en er zijn nog steeds vele onzekerheden die met de coronacrisis samenhangen. Er zal tijd, geld en wendbaarheid nodig zijn om ook de komende jaren goed door te komen.

Jaarcijfers

FINANCIEEL RESULTAAT OP HOOFDLIJNEN

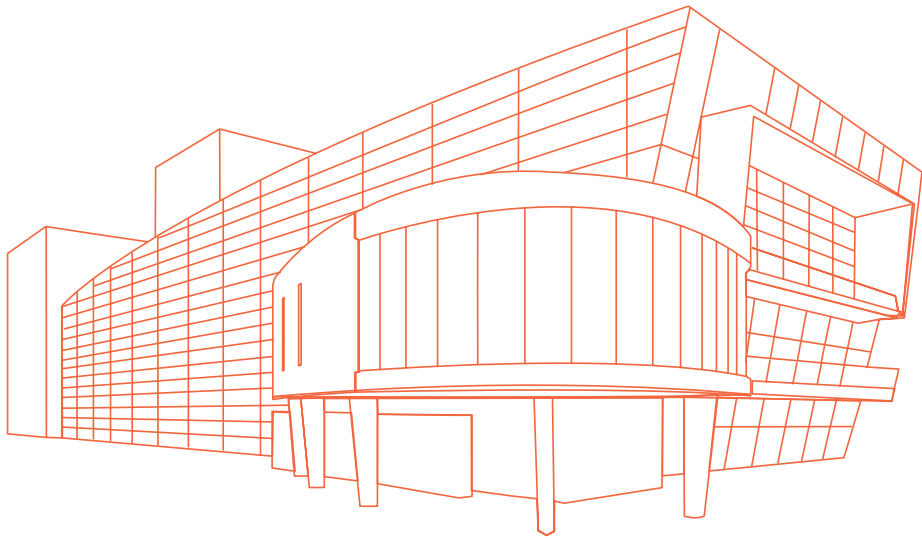
Bedragen x € 1.000

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Opbrengsten uit voorstellingen, horeca en verhuringen	810	1.099	1.282
Inkoop- en/of directe kosten	-1.134	-1.243	-1.383
Saldo uit doelstellingen	-324	-144	-101
Gemeentelijke exploitatiesubsidie	1.595	1.586	1.555
Overige exploitatiesubsidies en -bijdragen	15	116	35
Exploitatiesubsidies en -bijdragen	1.610	1.702	1.590
SOM DER BATEN MINUS DIRECTE LASTEN	1.286	1.558	1.489
Personeelslasten	-1.488	-1.771	-1.503
Huisvesting- en inventarislasten	-2.022	-2.160	-1.917
Gemeentelijke doelsubsidie huisvesting	1.760	1.769	1.734
Beheer- en administratielasten	-225	-258	-149
Verkoop- en promotielasten	-159	-232	-154
Overige baten en lasten	41	-12	38
Rentelasten	-14	-	-
SOM DER INDIRECTE LASTEN	-2.107	-2.664	-1.951
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING VOOR BELASTINGEN	-821	-1.106	-462
Incidentele corona-steunmaatregelen	2.054	136	1.773
Vennootschapsbelasting	-	-2	-
RESULTAAT NA BELASTINGEN	1.233	-972	1.311
Toevoeging aan Egalisatiereserve meerjarenonderhoud	190	-	192
Toevoeging aan Bestemmingsreserve Corona	800	-	1.100
Toevoeging aan Bestemmingsfondsen	-	-	3
Toevoeging (onttrekking) aan de algemene reserve	243	-972	16

BALANS*Bedragen x € 1.000*

ACTIVA	31-12-2021	31-12-2020
VASTE ACTIVA	<u>597</u>	<u>535</u>
Materiele vaste activa	597	535
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorraden	26	23
Debiteuren	10	1
Belastingen en premies sociale verzekeringen	133	6
Overige vorderingen en overlopende activa	1.141	525
Liquide middelen	<u>4.979</u>	<u>3.830</u>
	6.289	4.385
TOTAAL ACTIVA	<u>6.886</u>	<u>4.920</u>

PASSIVA	31-12-2021	31-12-2020
EIGEN VERMOGEN		
Bestemmingsreserves	1.900	1.100
Bestemmingsfondsen	84	84
Algemene reserve	<u>458</u>	<u>216</u>
	2.442	1.400
EGALISATIERESERVES		
Egalisatiereserve meerjarenonderhoud	<u>1.923</u>	<u>1.733</u>
	1.923	1.733
VOORZIENINGEN		
Voorzieningen	<u>46</u>	<u>55</u>
	46	55
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Crediteuren	220	116
Belastingen en premies sociale verzekeringen	70	91
Overige schulden en overlopende passiva	<u>2.185</u>	<u>1.525</u>
	2.475	1.732
TOTAAL PASSIVA	<u>6.886</u>	<u>4.920</u>

DE **Harmonie**
STADSSCHOUWBURG LEEUWARDEN

